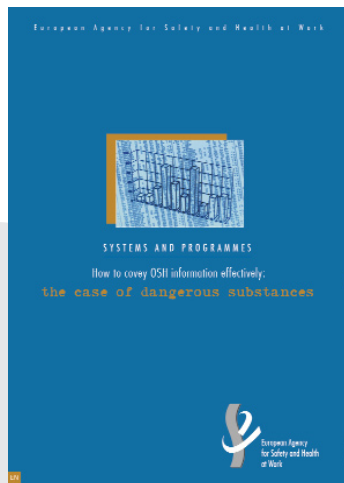

Kaip veiksmingai perduoti informaciją apie darbuotojų saugą ir sveikatą – pavojingos medžiagos

Agentūros ataskaitos santrauka

Ižanga

Pagal ES teisės aktus darbuotojų informavimas ir konsultavimas apie darbo vietoje esančias pavojingas chemines medžiagas, rizikos rūšis saugai ir sveikatai bei apsaugos ir prevencines priemones yra teisiškai nustatyta darbdavio pareiga. Darbdavys informuoja ne tik darbuotojus ir jų atstovus, bet ir kitų įmonių darbdavius. Informacija pateikiama tokia forma, kuri atitiktų rizikos įvertinimo išvadas. Tai gali būti žodinis informavimas, individualus instruktavimas ir mokymai, kartu pateikiant raštišką informaciją.

Asmenims, kurie darbo vietoje įgyvendina darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, pavyzdžiui,

darbdaviai ar darbuotojų saugos atstovai, kartais gali būti sunku gauti konkrečią praktinę informaciją apie pavojingas medžiagas.

Todėl besirengdama 2003 m. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos savaitei, Agentūra sukaupė keletą geros praktikos pavyzdžių, kaip veiksmingai perduoti informaciją skirtingoms tikslinėms grupėms, ir kaip įvertinti informacijos aktualumą šioms grupėms. Tikslas – suteikti politikams, cheminių medžiagų tiekėjams, tyrėjams, profesionaliems saugos darbuotojams, darbdaviams ir tarpininkaujančioms šalims (tokioms kaip socialiniai partneriai) praktinę informaciją, kuri leistų sustiprinti, suderinti ir įvertinti jų poziciją.

Buvo atrinkta devyniolika geros praktikos pavyzdžių iš visos Europos, kurie buvo sugrupuoti pagal lygį, kuriame informacija naudojama.

Įmonėse:

- Pasauliniu mastu integruotos veiklos saugos valdymas Lilly vystymo centre (Belgija)
- Darbuotojų informavimas apie cheminių produktų keliamus pavojus – „Polimeri Europa“ (Italija)
- Mažų sąnaudų intervencinės priemonės – pavojingų cheminių medžiagų ir jų naudojimo tvarkos keitimas ir atsisakymas (Graikija)
- „Glanbia Ingredients“ – darbuotojų dalyvavimas keičiant dujų sistemą (Airija)

Tiekėjo lygiu:

- „Wurth Oy“ cheminės saugos auditas savo vartotojams (Suomija)
- Prevencinė ir kontrolės logistika, vykstant cheminių medžiagų ir preparatų sukeltiems nelaimingiems atsitikimams (Italija)
- Kontroliniai klausimų sąrašai apie tai, kaip skaityti ir rašyti saugos duomenų lapus (Švedija)

Sektoriaus lygiu:

- GISBAU: saugus cheminių medžiagų naudojimas statybos pramonėje (Vokietija)

- UVITECH: Ultravioletinė džiovinimo technologija spausdinimo pramonėje (Belgija, Vokietija, Prancūzija, JK)
- Biologinės rizikos mėsos perdirbimo pramonėje įvertinimas (Prancūzija)
- LAB-link – žmogiškieji ištekliai laboratorinėje aplinkoje (Danija)

Kitos trečiųjų šalių intervencinės priemonės

- Medžiagų valdymo strategija – eksperimentiniai sklypai (Nyderlandai)
- Šakinė iniciatyva dėl organinės tirpiklių nenaudojančios spaustuvės steigimo (nuo Danijos iki Vokietijos ir Europos)
- Sveikatai kenksmingų medžiagų kontrolės pagrindai ir elektroninė sveikatai kenksmingų medžiagų kontrolė (JK)
- Saugos ir sveikatos strategija, kovojant su biologiniais pavojais Austrijoje
- PIMEX – „Picture Mixed Exposure“ sistema (Austrija)
- Asbesto informacinių centrų nacionalinis tinklas (Prancūzija)
- Cheminių ir biologinių medžiagų programa – Instituto Navarro de Salud Laboral (Ispanija)
- Tarptautinės cheminės saugos kortelės (Tarptautinė darbo organizacija)

Sėkmingų informavimo apie pavojingas medžiagas strategijų sukūrimas

1. Problemos apibrėžimas

- Išnagrinėti dabartinę padėtį ir galimybes.
- Įvertinti problemų pobūdį ir mastą.
- Stengtis sužinoti kitų dalyvių ankstesnę patirtį ir žinias, kurie gali būti vertingi įgyvendinant projektą.

Eksperimentiniai sklypai – Nyderlandai

1999 metais Nyderlandų vyriausybė patvirtino naują cheminių medžiagų strategiją ir veiklos kryptis – „Medžiagų valdymo strategiją“. Siekdama išbandyti naujas veiklos kryptis darbo vietoje ir norėdama suteikti kompanijoms galimybę paeksperimentuoti su naujomis politikos priemonėmis, Nyderlandų vyriausybė nusprendė įsteigti eksperimentinius sklypus (arba „testavimo sodus“), kuriuose dalyvautų keli partneriai įmonės, tiekimo tinklo ir šakos lygiu. Pagrindinis tikslas – pagerinti konkrečioms tikslinėms grupėms reikalingos informacijos teikimą ir valdymą.

2. Informacijos rengimas

Turinys

- Rengdami informaciją, pirmiausia naudokitės patikimais, pilnais ir išsamiais duomenimis.
- Stenkitės, kad informacijos turinys būtų tinkamai orientuotas ir naudingas, pavyzdžiui, informuotų darbuotojus ir jų atstovus, atsakingus už saugą, apie pavojus, riziką, pasekmes ir prevencines priemones.
- Informacijos sudėtingumo laipsnis ir stilius priklauso nuo to, kam ji skirta. Pritaikykite informaciją pagal jų poreikius, supratimą ir kalbą.

- Ne kiekvienai tikslinei grupei reikia visapusiškos informacijos. Ar jiems reikia teorinės, ar praktinės informacijos, o gal abiejų?
- Kokių žinių trūksta ir kaip galima šį trūkumą panaikinti? Parenkite informacijos turinį lanksčiai, kad būtų lengva pritaikyti informaciją pagal individualaus naudotojo poreikius.
- Taip pat svarbu nuolat informaciją stebėti, vertinti ir tobulinti.

Dalyviai

- Ieškokite ekspertų patirtį turinčių partnerių, kad galėtumėte pagerinti programos kokybę ir patikimumą.

Biologinės rizikos mėsos perdirbimo pramonėje įvertinimas - Prancūzija

Siekiant įvardyti ir nustatyti biologinę riziką mėsos laupymo ir kapojimo pramonėje, ji buvo išnagrinėta palaipsniui. Taip pat buvo siekiama, kad darbuotojai geriau suvoktų riziką, todėl buvo organizuoti bendrieji ir specialieji mokymai darbo metu, parengta nauja rizikos mažinimo strategija ir įvestos apsaugos priemonės. Gauta informacija tapo pagrindu, organizuojant eilę seminarų ir paskaitų ne tik vietos, bet ir nacionaliniu lygiu.

3. Informacijos perdavimas

- Pasirinkite veiksmingiausią formą ir patogiausias technines priemones.
- Galimos formos: mokymai, seminarai, praktiniai užsiėmimai, mokymo kursai, spauda, mobilūs stendai, demonstracijos ir informacinės linijos.
- Galimos priemonės: lankstinukai, plakatai, brošiūros, kompaktiniai diskai, vaizdajuostės, kontroliniai klausimų sąrašai.
- Suderinkite informacijos perdavimo formos ir priemonių trukmę ir sudėtingumą su tikslinių grupių poreikiais ir su informacija, kurią norite perduoti.
- Naudokite interaktyvias priemones, kad dar labiau sudomintumėte vartotoją.
- Įsitikinkite, kad priemonės lengvai galima gauti, o jose pateikiama informacija – aiški ir suprantama.

4. Informacijos priėmimas

- Įtraukite tikslinę grupę ir skatinkite ją bendradarbiauti.
- Nuolat informuokite apie pokyčius, kad dalyvaujantieji vis labiau įsitrauktų į programą.
- Atvirai kalbėkite apie tikslus ir informacijos kaupimą ir būkite pasirengę bendrauti.

Cheminės saugos auditai vartotojams – Suomija

Reklamuodama savo ekologiškų produktų seriją, viena iš pirmaujančių Suomijos didmeninių bendrovių pradėjo siūlyti savo vartotojams nemokamą auditą. Auditas susideda iš įvairių etapų ir yra vykdomas visos vartotojo bendrovės mastu. Daugelis klientų nori bendradarbiauti, dėl to pagerėja keitimasis informacija apie produktus bei stiprėja ryšiai tarp cheminių produktų tiekėjo ir vartotojo.

- Supažindinkite su išlaidomis ir nauda..

5. Kaupkite ir sekite atsakomąją informaciją

- Įvertinkite ir atnaujinkite informaciją audito, tyrimų ar apklausų pagalba, bei, jei būtina, tikslinkite informacijos turinį.

- Įvertinkite atsakomosios reakcijos rezultatus ir mastą arba įvertinkite jau pasiektą pažangą. Reakcija gali skirtis – vienur informacija bus tiesiog suprata ar įsiminta, kitur ja bus vadovaujamasi ar imtasi konkrečių veiksmų.
- Konsultuokitės su dalyviais darbo vietose, prašykite jų patarimų ir nuomonių.

Darbuotojų dalyvavimas keičiant dujų sistemą – Airija

Maisto gamintojams ingredientus gaminanti bendrovė gamybos procesuose naudojo chloro dujas valomam tiekiamam vandeniui dezinfekuoti.

Kadangi chloro dujų skyriaus vykdomos operacijos buvo labai rizikingos darbuotojams, pasikonsultavus su darbuotojais ir išklausus jų patarimus, buvo įdiegtas saugesnis metodas.

Aktyviai įtraukite juos į vykstančius pokyčius.

Saugos duomenų lapai (SDL) yra plačiausiai prieinamas informacijos šaltinis. Darbuotojams arba jų atstovams turi būti užtikrinta galimybė naudotis visais tiekėjo pateiktais saugumo duomenų lapais. Šiuose lapuose yra informacija apie medžiagų savybes, rizikos pobūdį, saugojimą, tvarkymą, apsaugos įrangą ir t.t. Jie naudojami sudarant duomenų bazines, nurodymus darbuotojams ir saugos instrukcijas. Dėl duomenų lapų informacijos platumo jie yra sunkiau suprantami vidutiniam darbuotojui ir iš esmės yra skirti darbuotojų saugos ir sveikatos personalui ir darbdaviui. Naudojant produktą, dažnai negalima iš anksto įvertinti atsirandančios rizikos, taip pat ir visos konkrečiai medžiagai reikalingos smulkios informacijos. Kartais saugumo duomenų lapuose pasitaiko netikslios ar net klaidingos informacijos, tad rekomenduojama, naudojantis saugumo duomenų lapais bei perduodant juose pateikiamą informaciją į darbo vietas, vadovautis kritišku požiūriu.

Todėl būtina papildyti informaciją iš kitų turimų šaltinių ir suderinti saugumo duomenų lapus su konkrečiais tikslinės grupės poreikiais arba vietos sąlygomis ir bendrovės situacija.

Kontroliniai klausimų sąrašai, nurodantys, kaip rašyti ir skaityti saugumo duomenų lapus – Švedija

Nutekėjus akrilamidui iš tunelio statybos vietos į aplinką, buvo atkreiptas dėmesys į cheminių medžiagų tiekėjo pateiktą saugumo duomenų lapų (SDL) abejotiną kokybę. Švedijos Plastmasės ir cheminių medžiagų federacija, ištyrusi SDL, pradėjo vykdyti kampaniją, kuria siekta patobulinti jų turinį ir galutinių vartotojų informavimo būdus. Buvo sudarytas kontrolinis klausimų sąrašas, nurodantis, kaip rašyti ir skaityti saugumo duomenų lapus. Šį sąrašą galima nemokamai susirasti Federacijos interneto tinklapyje.

Kita informacija

Visą ataskaitą anglų kalba galima rasti Agentūros tinklapyje adresu: <http://agency/osh/eu/int/publications/reports/>. Ją galima atsisiųsti nemokamai.

Spausdintinę ataskaitos „Kaip veiksmingai perduoti informaciją apie darbuotojų saugą ir sveikatą – pavojingos medžiagos“, Europos saugos ir sveikatos darbe agentūra, 2003, ISBN 92-9191-044-9, versiją galima užsisakyti Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biure Liuksemburge (<http://eur-op.eu.int>) arba iš prekybos agentų. Kaina - 25 eurai (be PVM).

Šį informacinį biuletinį galima rasti visomis ES kalbomis adresu <http://osha.eu.int/ew2003/>